

เหตุผลที่ควรถอด เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จากการเจรจาการค้าเสรี

โดย

อารีกุล พวงสุวรรณ
ทักษพล ธรรมรังสี

บทสรุปผู้บริหาร

สี่เหตุผลสำคัญที่ไม่ควรรวมเครื่องต้มแอลกอฮอล์ในการเจรจาการค้าเสรี

1. เครื่องต้มแอลกอฮอล์ไม่ใช่สินค้าธรรมดา

เครื่องต้มแอลกอฮอล์ก่อผลกระทบเชิงลบต่อคุณภาพชีวิตของประชากรและต่อสังคมโดยรวม การบริโภคเครื่องต้มแอลกอฮอล์ เป็นสาเหตุของการเสียชีวิตของประชากรโลกปีละ 2.5 ล้านราย และประชากรไทยปีละ 2.6 หมื่นราย ไม่มีสินค้าใดที่ซื้อขายในตลาดกันโดยเสรีอีกแล้วที่สามารถทำลายสุขภาพและสังคมควบคู่กันไปได้อย่างเช่นเครื่องต้มแอลกอฮอล์ ด้วยปริมาณการบริโภคที่เพิ่มขึ้น รูปแบบการดื่มที่เป็นอันตรายของคนไทยและจำนวนนักดื่มหน้าใหม่หรือเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อมีเพิ่มมากขึ้นปีละกว่า 260,000 คน เครื่องต้มแอลกอฮอล์จึงจำเป็นต้องได้รับการควบคุม การนำเอาเครื่องต้มแอลกอฮอล์ไปอยู่ในระนาบเดียวกับสินค้าอื่นๆ ในโลกการค้าเสรีจึงเป็นสิ่งที่อันตรายเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้ข้อมูลทางระบาดวิทยาพบว่า ไม่มีการต้มแอลกอฮอล์ที่ไม่เสี่ยงและไม่มีผลประโยชน์ทางสุขภาพในระดับประชากรจากการบริโภคในประเทศกำลังพัฒนาอย่างประเทศไทย

2. การบรรจุเครื่องต้มแอลกอฮอล์อยู่ในข้อตกลงการค้าเสรี มิใช่เพียงการลดกำแพงภาษีศุลกากร

ในภาพรวมจากข้อมูลย้อนหลัง ปริมาณการนำเข้าสุรามีทิศทางขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยไทยนำเข้าจากสหภาพยุโรปสูงสุด รองลงมาเป็นอาเซียนและออสเตรเลีย การเปิดเสรีกับประเทศกลุ่มอาเซียนจากความตกลงอาฟต้าแสดงให้เห็นผลเป็นรูปธรรมคือ มูลค่าการนำเข้าที่เพิ่มขึ้นชัดเจนหลังจากที่อาฟต้ามีผลบังคับใช้ (พ.ศ.2546) การแพร่ขยายไปทั่วโลกของอุตสาหกรรมสุรา และการควมรวมกิจการเพื่อการทำธุรกรรมข้ามพรมแดน จะนำไปสู่การแข่งขันที่ดุเดือด ไทยตกเป็นเป้าหมายหนึ่งในการทำตลาด การบรรจุเครื่องต้มแอลกอฮอล์ในความตกลงการค้าเสรียังรวมถึงการเคลื่อนไหวโดยเสรีของเงินทุนและบริการเกี่ยวข้องกับเครื่องต้มแอลกอฮอล์ด้วย ซึ่งรวมทั้งการผลิต การจัดจำหน่าย การขาย และการทำการตลาด สิ่งตามมาคือ การที่สินค้าบางส่วนราคาถูกลง หาซื้อได้ง่ายขึ้น มีการแข่งขันกันสูง ทำการโฆษณาอย่างรุนแรง สภาวะทั้งหมดนี้ตรงกันข้ามกับหลักการในการควบคุมปัญหาจากการบริโภคเครื่องต้มแอลกอฮอล์ที่ต้องการเห็นเครื่องต้มแอลกอฮอล์ไม่ใช่สินค้าที่ราคาถูกลง หาซื้อได้ง่าย และไม่มีแรงสนับสนุนการดื่มอย่างรุนแรงจนเกินไป

3. ผลได้ไม่คุ้มกับผลเสีย

เครื่องดีมีแอลกอฮอล์ก่อผลกระทบต่อสังคมไทยเป็นมูลค่าสูงกว่าผลประโยชน์ที่สังคมไทยได้รับ ในรูปของภาษี ความสูญเสียต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ทั้งทางตรงและทางอ้อมนั้นมีมากถึงเกือบร้อยละ 2 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) การบริโภคเครื่องดีมีแอลกอฮอล์ยังมีส่วนขยายความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจในประชากรไทย กลุ่มประชากรที่มีรายได้น้อยที่สุดเป็นผู้แบกรับผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดีมีแอลกอฮอล์มากที่สุด ซึ่งประชากรกลุ่มนี้มีความสามารถในการจัดการกับปัญหาต่ำที่สุด ค่าใช้จ่ายของครัวเรือนสำหรับการบริโภคเครื่องดีมีแอลกอฮอล์เป็นต้นทุนทางโอกาสที่เสียไป แทนที่การจับจ่ายสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นกว่า หรือแม้แต่การออมของครัวเรือน การบรรจุเครื่องดีมีแอลกอฮอล์ในความตกลงการค้าเสรี ไม่ได้ก่อผลประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจไทยมากเท่าที่สังคมทั่วไปคาดการณ์ รวมถึงการจ้างงานในภาคการเกษตรและอุตสาหกรรม

4. เป็นการจำกัดโอกาสในการควบคุมปัญหาแอลกอฮอล์

การจัดการปัญหาแอลกอฮอล์ต้องอาศัยชุดมาตรการที่หลากหลายดำเนินการไปควบคู่กัน การบรรจุเครื่องดีมีแอลกอฮอล์ในความตกลงการค้าเสรีจะส่งผลให้การควบคุมปัญหาด้วยนโยบายที่มีประสิทธิผลเป็นไปได้ยากขึ้น ทั้งมาตรการทางภาษีและราคา มาตรการควบคุมการเข้าถึง และมาตรการควบคุมการทำตลาด ซึ่งล้วนขัดแย้งเชิงหลักการกับแนวคิดของข้อตกลงการค้าเสรี ประสบการณ์ในหลายประเทศแสดงให้เห็นว่า การค้าเสรีทำให้ประเทศจำเป็นต้องคลายความเข้มแข็งของนโยบายแอลกอฮอล์ในประเทศจากการร้องเรียนและฟ้องร้องผ่านกลไกการค้าเสรี ประสบการณ์ของประเทศไทยที่ถูกร้องเรียนเรื่องการติดฉลากบรรจุภัณฑ์สุร่าว่าเป็นการกีดกันการค้าเชิงเทคนิคเป็นประจักษ์พยานล่าสุด มาตรการที่หลงเหลือและสอดคล้องกับข้อตกลงการค้าเสรีคือ มาตรการการให้ความรู้ และการรณรงค์สร้างความตระหนัก การส่งเสริมให้ดื่มอย่างรับผิดชอบ ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีว่าล้วนแต่ไม่มีประสิทธิผลและความคุ้มค่า และมาตรการในกลุ่มนี้บางลักษณะยังสามารถทำให้ปัญหารุนแรงขึ้นด้วย

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- ประเทศไทยไม่ควรนำเครื่องดีมีแอลกอฮอล์ไปเป็นสินค้าที่ใช้ในการต่อรองไม่ว่ากรณีใด เนื่องจากผลประโยชน์ที่จะได้จากการเปิดการค้าเสรีเครื่องดีมีแอลกอฮอล์ไม่คุ้มกับผลเสียที่จะตามมา

- ในแง่การค้าสินค้า ควรพิจารณาหาทางนำเครื่องตีมแอลกอฮอล์ออกจากความตกลงการค้าเสรีที่ได้ลงนามและมีผลบังคับใช้ไปแล้ว โดยหลีกเลี่ยงหรือหาช่องทางในการถอนเครื่องตีมแอลกอฮอล์ออกจากความตกลงโดยที่ไม่ต้องเสียค่าชดเชยหรือให้การชดเชย โดยการแลกกับสินค้าอ่อนไหวอื่น หรือใช้ช่องทางอื่นที่อ่อนไหว เช่น เหตุผลด้านศาสนา คุณค่าชีวิต ความสงบสุข และสุขภาพ
- ในแง่การค้าบริการที่เกี่ยวข้องกับเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ควรหลีกเลี่ยงการให้ความผูกพันสาขาบริการย่อยเพิ่มเติม เช่น สาขาการค้าปลีก หากหลีกเลี่ยงไม่ได้ควรที่จะระบุข้อจำกัดเท่าที่จะเป็นไปได้ในตารางข้อผูกพันให้ชัดเจนที่สุด
- ไม่ควรนำเครื่องตีมแอลกอฮอล์รวมอยู่ในรายการสินค้าปกติที่กำลังมีการเจรจาหรือจะมีการเจรจาในอนาคต

สารบัญ

1. สุราไม่ใช่สินค้าธรรมดา.....	5
1.1. สรุปสถานการณ์การดื่มและผลกระทบด้านต่างๆในปัจจุบัน.....	5
1.2. ประโยชน์จากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์: ไม่มีการดื่มที่ปราศจากความเสี่ยงและ ประโยชน์ในระดับประชากร.....	6
1.3. สรุปสถานการณ์ด้านตลาดและอุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์.....	9
2. ผลกระทบจากการค้าเสรี.....	12
2.1. ผลกระทบด้านอุปทาน.....	12
2.2. ผลกระทบด้านอุปสงค์.....	13
2.3. ผลกระทบด้านนโยบาย.....	14
3. มาตรการประสิทธิผลต่ำที่อุตสาหกรรมสุรามักอ้างถึง.....	15
3.1. มาตรการให้การศึกษา.....	15
3.2. มาตรการสนับสนุนการดื่มอย่างรับผิดชอบ.....	16
4. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย.....	18
เอกสารอ้างอิง.....	20

1. สุราไม่ใช่สินค้าธรรมดา

1.1. สรุปสถานการณ์การดื่มและผลกระทบด้านต่างๆในปัจจุบัน

การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบันได้กลายเป็นเรื่องที่ค่อนข้างปกติในสังคมไทยโดยที่สังคมมักไม่ได้คำนึงถึงผลกระทบและอันตรายที่เกิดขึ้นต่อสังคมหรือประเทศในภาพรวมอย่างรอบด้าน จากปริมาณการบริโภคที่เพิ่มขึ้น รูปแบบการดื่มที่เป็นอันตราย และผลกระทบในด้านต่างๆที่เกิดจากการบริโภคจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะต้องได้รับการเอาใจใส่อย่างทันถ่วงทีจากผู้กำหนดนโยบาย ประเทศไทยมีสัดส่วนของผู้ดื่มประจำทุกวันเพิ่มมากขึ้นจากเดิมร้อยละ 37.14 ในปีพ.ศ.2549 เป็นร้อยละ 40.64 ในปี 2550 ในทางกลับกัน สัดส่วนของผู้ที่ดื่มเป็นบางโอกาสก็ลดลง [1] ขณะที่ปริมาณการบริโภคแอลกอฮอล์ต่อหัวประชากรวัยผู้ใหญ่ก็เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในระยะเวลา 10 ปี จากเดิม 7.28 ลิตรแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ ในปี 2540 เป็น 7.71 ลิตรของแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ในปี 2550 โดยเฉพาะการเพิ่มขึ้นของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รูปแบบจากประเทศแถบตะวันตก เช่น วิสกี้และเบียร์ คนไทยดื่มเบียร์เพิ่มขึ้นถึง 12 เท่า ในช่วงระยะเวลาเพียง 16 ปี ระหว่างปี 2530 - 2546 [2] แต่ข้อมูลที่น่าเป็นห่วงที่สุดหรือการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องของจำนวนนักดื่มหน้าใหม่หรือนักดื่มเยาวชนที่อายุน้อยที่มีมากถึงประมาณ 2.6 แสนคน ในแต่ละปี และสัดส่วนของนักดื่มเยาวชนที่เป็นผู้หญิงและเด็กซึ่งเดิมนั้นต่ำมากก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ [3]

รูปแบบการดื่มในสังคมไทยนั้นได้รับการพิจารณาในทางวิชาการว่าเป็นรูปแบบที่อันตรายอย่างยิ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศที่มีรายได้สูง นักดื่มชายดื่มแอลกอฮอล์โดยเฉลี่ย 85.72 กรัมของแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ ส่วนนักดื่มหญิงดื่มแอลกอฮอล์โดยเฉลี่ย 51.99 กรัมของแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ เยาวชนอายุระหว่าง 12 - 19 ปี ที่เป็นชายดื่มแอลกอฮอล์โดยเฉลี่ยสูงถึง 118.35 กรัมต่อการดื่ม 1 ครั้ง ส่วนเยาวชนหญิงดื่มแอลกอฮอล์โดยเฉลี่ยสูงถึง 61.95 กรัมต่อการดื่ม 1 ครั้ง ซึ่งการดื่มในปริมาณเช่นนี้จัดว่าเป็นการดื่มหนักจนมีเมามาและเป็นอันตราย [3]

ผลกระทบที่เกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เกิดขึ้นในหลายมิติทั้งด้านกาย ใจ สังคม และปัญญา ผลกระทบไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะที่ตัวผู้บริโภคเท่านั้น แต่ครอบคลุม คนรอบข้าง ชุมชน สังคม และประเทศล้วนมีส่วนแบกรับภาระจากผลกระทบทั้งสิ้น การบริโภคแอลกอฮอล์ก่อให้เกิดโรคภัยต่างๆกว่า 60 ชนิด [4] และเป็นสาเหตุของการเสียชีวิตของประชากรโลกถึงร้อยละ 3.8 [5] หรือประมาณปีละ 2.6 ล้านคน สำหรับประเทศไทย แอลกอฮอล์จัดเป็นปัจจัยเสี่ยงอันดับสองที่ก่อให้เกิดภาวะโรคถึงร้อยละ 8.1 ของภาวะโรคทั้งหมด ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับโลกถึง 2 เท่าโดยประมาณ [6]

นอกจากนี้เครื่องตีแมลงกอลยังเชื่อมโยงไปสู่ปัญหาสังคม และการสูญเสียทาง เศรษฐศาสตร์อย่างมากมาย เช่น ภาระค่าใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาลที่เพิ่มขึ้น การเสียชีวิตก่อนวัยอันควร การสูญเสียผลิตภาพ (Productivity) ความสูญเสียจากอุบัติเหตุจราจรและทรัพย์สิน มีการประมาณความสูญเสียทางเศรษฐศาสตร์ทั้งทางตรงและทางอ้อมที่เกิดจากการบริโภค เครื่องตีแมลงกอลเหล่านี้ รวมกันแล้วกว่า 156,105 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2549 หรือคิดเป็นเกือบ ร้อยละ 2 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product - GDP) ซึ่งสูงกว่ารายได้ที่ประเทศได้รับจากภาษีสรรพสามิตจากเครื่องตีแมลงกอลที่มีเพียงครึ่งเดียว [7] และที่สำคัญที่สุด คือการสูญเสียทรัพยากรอันมีค่าที่สุดคือเยาวชนซึ่งเป็นอนาคตของชาติ จากรายงาน การศึกษาพบว่าเยาวชนมักจะมีปัญหาอื่นตามมาเมื่อตีแมลงกอล เช่น ปัญหาด้านการเรียน การติดยา เสพติด การฆ่าตัวตาย ปัญหาอาชญากรรม การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยและการตั้งครรภ์ที่ไม่ พึงประสงค์ [3] ความสูญเสียเหล่านี้ชัดเจนว่ามีมากกว่าประโยชน์ที่จะได้รับและยังขัดขวางการพัฒนา ประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคมในระยะยาว

ดังนั้น เครื่องตีแมลงกอลจึงไม่ใช่สินค้าธรรมดา แต่เป็นสินค้าที่ก่อให้เกิดผลกระทบทางลบอย่างมหึมาต่อประเทศซึ่งแท้จริงแล้วเป็นสิ่งที่ป้องกันได้จึงมีความจำเป็นที่เครื่องตีแมลงกอล จะต้องได้รับการควบคุมด้วยนโยบายที่มีประสิทธิผลและการบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพ ประเทศไทยจึงไม่ควรนำเครื่องตีแมลงกอลเข้าไปในการเจรจาการค้าเสรี หรือจัดให้เครื่องตีแมลงกอลอยู่ในรายการสินค้าปกติ

1.2. ประโยชน์จากเครื่องตีแมลงกอล: ไม่มีการตีที่ปราศจากความเสี่ยงและประโยชน์ในระดับประชากร

เครื่องตีแมลงกอลจัดเป็นสารเสพติดชนิดหนึ่งที่มีฤทธิ์ต่อจิตและประสาทและก่อให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพ ดังนั้นการตีสารเสพติดนี้จึงไม่มีการตีที่ปราศจากความเสี่ยง แม้จะมีการศึกษา ในกลุ่มประเทศที่มีรายได้สูงยืนยันว่าการตีสุราในปริมาณน้อยช่วยป้องกันโรคหัวใจ แต่ผลจากการ วิจัยเหล่านี้จะต้องได้รับการตีความด้วยความระมัดระวังอย่างยิ่ง เพราะประโยชน์ทางสุขภาพที่ มักได้รับการอ้างถึงนั้นมีเพียงน้อยนิดและเกิดในระดับปัจเจกบุคคลเท่านั้น นอกจากนี้ การควบคุม การตีอย่างเคร่งครัดเพื่อให้ได้ประโยชน์ก็ทำได้ยากและไม่ได้หมายความว่าทุกคนจะได้รับประโยชน์ ทางสุขภาพนี้เหมือนกันทุกคนกลุ่มประชากรที่จะได้รับประโยชน์จากการตีสุราเพื่อป้องกันโรคหัวใจ จะเป็นกลุ่มประชากรชายวัย 40 ปี ขึ้นไป และกลุ่มประชากรหญิงวัยหมดประจำเดือน [8, 9] ซึ่ง จะต้องตีในปริมาณที่น้อยมากต่อวันและตีเป็นประจำทุกวัน ลักษณะการตีดังกล่าวหาได้ยาก มากโดยเฉพาะในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา [10, 11] ซึ่งนักตีส่วนใหญ่ตีในปริมาณที่มากและไม่

ได้มีวัตถุประสงค์ในการตีพิมพ์เพื่อประโยชน์ในการป้องกันโรคหัวใจนี้ [12] ยิ่งไปกว่านั้นร้อยละ 78.7 ของประโยชน์จะเกิดในกลุ่มประชากรอายุ 70 ปีขึ้นไป [13] อย่างไรก็ตาม ในต่างประเทศนั้น ผู้เชี่ยวชาญและองค์กรสุขภาพทั้งหลายจะไม่แนะนำให้คนใช้ตีพิมพ์สุราเพื่อป้องกันโรคหัวใจหรือเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์อื่นๆอย่างเด็ดขาด และถือว่าการแนะนำเช่นนั้นเป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสมอย่างยิ่งในกลุ่มบุคลากรการแพทย์หรือด้านการสาธารณสุข [14-16]

ในระดับโลก ไม่พบว่าเครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ให้คุณประโยชน์ในการป้องกันโรคหัวใจ [17] ส่วนในระดับมหภาค ประโยชน์ในการป้องกันโรคหัวใจดังกล่าวจะพบในภูมิภาคที่มีอัตราการเกิดโรคหัวใจสูง [18] หรือในประเทศที่พัฒนาแล้ว [19] แม้แต่ในภูมิภาคหรือประเทศเหล่านี้เองประโยชน์จากเครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ในกรณีนี้ก็จำกัดเฉพาะชนผิวขาวเท่านั้น ไม่พบว่ามีผลเช่นเดียวกันในชนสีผิวอื่น [20] หรืออีกนัยหนึ่งคือ การตีพิมพ์เครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์จะยิ่งทำให้เกิดโรคในกลุ่มประเทศที่มีอัตราการเป็นโรคหัวใจต่ำหรือกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา หากจะตีพิมพ์เพื่อให้ได้รับประโยชน์อันน้อยนิดนี้ อาจจะต้องแลกกับความเสี่ยงในการเป็นโรคอื่นๆอีกหลายสิบโรคเพราะในภาพรวมระดับโลกพบว่าผลเสียต่อสุขภาพที่เกิดจากการบริโภคเครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์นั้นมีมากกว่าผลดีถึง 31.6 เท่า เมื่อเทียบจากการสูญเสียปีสุขภาวะที่ดีไป (DALYs) [21]

จากการศึกษาในต่างประเทศเมื่อไม่นานนี้เพื่อประเมินผลกระทบของเครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ทั้งทางบวกและลบต่อสุขภาพในระดับมหภาค ซึ่งมีประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่ได้รับการศึกษาด้วยนั้น พบว่ามีเพียงประเทศญี่ปุ่น เยอรมัน และสหรัฐอเมริกา เท่านั้นที่ได้รับผลกระทบทางบวกต่อสุขภาพเล็กน้อยจากเครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ แต่ไม่พบว่ามีผลกระทบเช่นเดียวกันในประเทศอื่น ๆ รวมถึงประเทศไทย (ตารางที่ 1) [21]

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าประโยชน์ที่จะได้รับจากเครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์นั้นไม่มีในระดับประชากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา เช่น ประเทศไทย การป้องกันโรคและการรักษาสุขภาพให้ทำได้ง่ายกว่าโดยการออกกำลังกาย

ตารางที่ 1 ภาวะโรคที่เกิดจากเครื่องดีเอ็มแอลกอฮอล์ที่มีสุขภาพที่เสียไป 1,000 หน่วย แยกตามเพศและสาเหตุใน 10 ประเทศ

โรค	บราซิล		จีน		เยอรมัน		อินเดีย		ญี่ปุ่น		ไนจีเรีย		รัสเซีย		แอฟริกาใต้		ไทย		สหรัฐอเมริกา	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
มะเร็ง	93	51	2180	403	83	63	325	19	164	60	57	143	109	34	13	100	22	168	122	
ความผิดปกติทางจิตและประสาท	1091	237	6752	271	365	88	2947	310	42	25	58	1664	332	150	43	420	48	1410	527	
โรคหลอดเลือดหัวใจ	290	52	1148	54	35	16	993	6	43	2	80	841	253	47	18	39	7	122	31	
ตับแข็ง	281	37	913	93	141	57	826	46	83	26	61	507	299	22	5	88	27	225	107	
การบาดเจ็บแบบตั้งใจและไม่ได้ตั้งใจ	1632	118	2414	710	113	30	2244	401	154	47	390	3579	529	554	65	175	26	676	173	
การสูญเสียสุขภาพอื่นจากสุรา	4	5	0	1	0	0	8	9	0	0	4	1	4	1	2	0	1	1	1	
ผลกระทบที่เป็นอันตรายจากสุรา	3392	499	13406	1532	738	254	7343	791	487	160	891	6734	1526	809	147	822	133	2601	962	
รวมประโยชน์ที่เกิดจากสุรา	0	0	0	0	-144	-271	0	0	-94	-99	0	0	0	0	0	0	0	-270	-180	
การสูญเสียสุขภาพจากสุราทั้งหมด	3392	499	13406	1532	594	-17	7343	791	393	61	891	6734	1526	809	147	822	133	2331	782	
ร้อยละของการสูญเสียสุขภาพจากสุรา	17.7	3.4	12.9	1.8	12.8	-0.4	4.9	0.5	6.7	1.3	2.4	0.8	10.7	7.8	1.4	12.1	2.5	12.1	4.5	

ที่มา [21]

1.3. สรุปสถานการณ์ด้านตลาดและอุตสาหกรรมเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์

- **สัดส่วนการผลิตและปริมาณการนำเข้าเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ของประเทศไทย**

จากข้อมูลโครงสร้างตลาดของปริมาณการผลิตเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ในประเทศและการนำเข้าเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ ในตารางที่ 2 จะพบว่ายอดรวมปริมาณการผลิตเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ในประเทศ และการนำเข้าจากต่างประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมาตลอด โดยเพิ่มขึ้นจาก 1,391.2 ล้านลิตร ในปี 2538 เป็น 2,980.7 ล้านลิตร ในปี 2551 ซึ่งมีขยายตัวเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 114.26 ในเวลา 12 ปี หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 9.52 ต่อปี โดยปริมาณสุรานำเข้าเพิ่มขึ้นจากประมาณ 20 ล้านลิตรในปี 2538 เป็นประมาณ 156 ล้านลิตรในปี 2551

- **ตลาดสุรานำเข้าจากต่างประเทศ**

ในภาพรวมประเทศไทยนำเข้าสุราจากต่างประเทศในทิศทางที่เพิ่มขึ้น แม้จะมียอดลดต่ำลงบ้างเล็กน้อยในบางปี ล่าสุดในปี 2552 ประเทศไทยนำเข้าเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์จากประเทศต่างๆ ทั่วโลกรวม 6,896 ล้านบาท โดยนำเข้ามากที่สุดจากสหภาพยุโรป (อังกฤษ และฝรั่งเศส เป็นหลัก) มีมูลค่าประมาณ 5,107 ล้านบาท รองลงมาได้แก่ อาเซียน (ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย และเวียดนาม) มูลค่าประมาณ 722 ล้านบาท รองลงไปเป็นการนำเข้าจากประเทศออสเตรเลีย 374 ล้านบาท [22]

เมื่อย้อนกลับไปดูข้อมูลการนำเข้าเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ในช่วง 13 ปี ตั้งแต่ปี 2538 -2551 ในตารางที่ 2 จะพบว่าสุรานำเข้าจากต่างประเทศมีส่วนแบ่งตลาดเป็นอันดับที่ 3 รองจากเบียร์และสุราขาว โดยสุรานำเข้ามีแนวโน้มการนำเข้าสูงขึ้นในช่วง 13 ปีนี้ ถึง 7.8 เท่า จาก 19.98 ล้านลิตร ในปี 2538 เพิ่มขึ้นเป็น 156.2 ล้านลิตรในปี 2551 นโยบายที่มีผลต่อตลาดสุรานำเข้าจากต่างประเทศ คือ การเปิดเขตการค้าเสรี (Free Trade Agreement - FTA) โดยเริ่มที่การเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียน หรืออาฟต้า (ASEAN Free Trade Agreement หรือ AFTA) ตามความตกลงนี้ ประเทศไทยต้องลดภาษีศุลกากรเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ที่นำเข้าจากประเทศในกลุ่มอาเซียนจากร้อยละ 60 เหลือร้อยละ 5 ในปี 2546 ซึ่งเท่ากับลดลง 12 เท่า เป็นผลให้ส่วนแบ่งมูลค่าตลาดของ สุรานำเข้าจากกลุ่มประเทศอาเซียนเพิ่มขึ้นจาก 99.25 ล้านบาท ในปี 2545 เป็น 787.39 ล้านบาท ในปี 2546 นั่นคือเพิ่มขึ้นร้อยละ 693.3 [23] ดังตารางที่ 3 และในปัจจุบันตั้งแต่เดือนมกราคม ปี 2553 ภาษีศุลกากรนำเข้าเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ที่นำเข้าจากประเทศในกลุ่มอาเซียนเหลือได้ลดลงเหลือร้อยละ 0 นั่นคือ เครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ที่นำเข้าจากประเทศในกลุ่มอาเซียนไม่ต้องเสียภาษีศุลกากรอีกต่อไป

ตารางที่ 2 แสดงปริมาณการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศและนำเข้าจากต่างประเทศ (ล้านลิตร) ระหว่างปี 2538 - 2551

ปี	สุรชาขาว	สุรชาผสม	สุรชาปรุงพิเศษ	วิสกี้	บรันดี	ลิดเคียว	รัม	สุรชาจิน	สุรชาสามทับ	ไวน์	สุรชาพื้นเมือง	เบียร์	สุรชานำเข้า	ยอดรวมผลิตและนำเข้า (ล้านลิตร)
2538	378.099	183.039	86.024	2.446	6.636	N.A.	N.A.	N.A.	68.694	5.240	N.A.	641.086	19.975	1,391.2
2539	321.000	193.657	102.323	7.733	7.690	N.A.	N.A.	N.A.	76.629	8.972	N.A.	756.893	28.500	1,503.4
2540	473.323	161.381	94.369	4.253	7.127	N.A.	N.A.	N.A.	89.348	11.167	N.A.	883.705	45.147	1,769.8
2541	457.756	155.539	81.793	1.929	5.541	0.027	N.A.	0.199	65.868	11.461	0.075	964.939	17.643	1,762.8
2542	704.983	251.445	55.044	4.615	6.417	0.015	32.931	1.136	79.005	21.501	0.302	1060.531	24.448	2,242.4
2543	N.A.	5.235	22.500	5.243	8.586	0.005	29.890	0.363	92.512	25.988	0.760	1165.401	34.699	1,391.2
2544	57.055	42.175	22.500	3.854	9.965	N.A.	5.550	0.497	129.706	32.801	2.288	1212.844	54.569	1,573.8
2545	318.671	32.348	25.388	0.436	10.266	N.A.	24.967	0.006	82.418	32.218	3.969	1283.513	101.065	1,915.3
2546	352.831	12.083	0.496	0.431	10.924	N.A.	50.769	0.000	100.702	26.934	3.554	1603.988	138.731	2,301.4
2547	623.352	23.765	5.170	0.957	16.196	N.A.	111.740	0.016	162.197	44.283	5.610	1603.988	161.812	2,759.1
2548	353.165	12.801	6.295	0.530	11.023	N.A.	76.076	0.000	68.997	22.307	0.340	1708.978	176.692	2,437.2
2549	393.301	38.142	4.659	0.165	14.685	N.A.	41.759	N.A.	33.574	22.438	0.417	1983.656	159.888	2,739.6
2550	362.130	77.035	2.225	0.002	15.635	N.A.	28.475	N.A.	48.581	21.400	0.105	2128.275	152.300	2,836.2
2551	300.591	91.593	1.319	0.084	15.168	N.A.	23.592	0.012	76.025	22.111	0.175	2,209.207	156.153	2,980.7
สัดส่วน (%) ปี 2551	10.08%	3.17%	0.05%	0.003%	0.524%	0.00%	0.815%	0.0004%	2.63%	0.76%	0.006%	76.28%	5.39%	100.0%

ที่มา : กรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง เรียบเรียงโดย : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

ตารางที่ 3 แสดงมูลค่าการนำเข้าสุราจากต่างประเทศ จำแนกตามแหล่งนำเข้า (ล้านบาท)

มูลค่า กลุ่ม ประเทศ	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550	2551
	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)
อาเซียน	102.80	99.25	787.39	1,016.34	821.03	872.29	642.96	551.71
ออสเตรเลีย	162.67	180.31	59.61	2.55	3.48	2.23	27.73	7.51
สหภาพยุโรป	3,389.21	3,844.22	4,312.94	3,980.85	4,485.75	4,718.79	4,173.99	5,305.70
อเมริกา	123.19	85.38	205.53	169.99	178.46	258.83	129.66	173.60
อื่นๆ	310.10	373.61	121.22	123.05	138.70	155.25	101.69	213.33
รวมทั่วโลก	4,087.98	4,582.77	5,486.69	5,292.78	5,627.41	6,007.39	5,076.03	6,251.85

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์
 โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร
 เรียบเรียงโดย : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

• **ความร่วมมือของผู้ประกอบการและธุรกิจกรมข่ามพรมแดนนำไปสู่การแข่งขันที่ดุเดือด**

อุตสาหกรรมสุราแพร่ขยายไปทั่วโลกโดยใช้ประโยชน์สูงสุดของความประหยัดจากขนาด (Economies of Scale) [24] และกลยุทธ์ในการควบรวมกิจการ ซึ่งทำให้ตลาดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีการแข่งขันที่รุนแรงขึ้น ขนาดและกำไรของบริษัทเหล่านี้ขึ้นอยู่กับ การขยายธุรกิจในระดับโลกไปยังตลาดใหม่ๆ ในประเทศกำลังพัฒนาต่างๆ รวมถึงประเทศไทย ซึ่งจะทำให้บริษัทมีการเติบโตในอนาคต การควบรวมธุรกิจทั้งในระดับประเทศและนานาชาติทำให้บริษัทใหญ่ๆ เหล่านี้เพิ่มศักยภาพในการส่งเสริมตราสินค้าและรูปแบบการดื่มไปทั่วโลก และยังมีศักยภาพในการมีอิทธิพลต่อนโยบายมากขึ้นด้วย [25] ประเทศไทยได้กลายเป็นเป้าหมายในการทำตลาดอันดับต้นๆ ของกลุ่มอุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น สมาคมผู้ผลิตสุราในสหภาพยุโรป (The European Spirits Organisation -CEPS) ได้ระบุว่าประเทศไทยเป็นตลาดใหญ่ที่สุดอันดับที่ 8 สำหรับสุราจากสหภาพยุโรปเมื่อพูดถึงในเชิงปริมาณ และเป็นอันดับที่ 18 ในเชิงมูลค่า คิดรวมเป็นประมาณ 72 ล้านเหรียญยูโร หรือประมาณ 3 พันกว่าล้านบาท [26] นั่นหมายถึงประเทศไทยบริโภคสุราในปริมาณที่สูงมาก

2. ผลกระทบจากการค้าเสรี

2.1. ผลกระทบด้านอุปทาน

เมื่อมีการเปิดการค้าเสรีเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ แน่ใจว่าภาษีที่ลดเหลือศูนย์นั้นจะทำให้เกิดปรากฏการณ์ที่สามารถคาดเดาได้ นั่นคือ ราคาสินค้าที่ต่ำลง รายงานการศึกษายืนยันว่าอาฟต้ามีผลทำให้ราคาขายปลีกของเครื่องตี้มแอลกอฮอล์นำเข้าทั้งแบบประหยัดและแบบพรีเมียม (Premium) ถูกลงมาก [27] การเปิดเสรีมีแนวโน้มที่จะทำให้ผู้ประกอบการหน้าใหม่เข้ามาแข่งขันในตลาดมากขึ้น เนื่องจากสินค้าที่มีภาวะต้นทุนภาษีต่ำหรือไม่มีเลยจะมีความสามารถในการแข่งขัน (Comparative Advantage) สูงขึ้น [28] สินค้าจะมีความหลากหลาย เครื่องตี้มแอลกอฮอล์ประเภทหรือยี่ห้อที่ไม่เคยมีการนำเข้ามาขายมาก่อน ก็จะมีผู้นำเข้ามาขายเพราะสู้ราคาได้ ทำให้มีสินค้าทางเลือกหลากหลายให้กับผู้บริโภคมากขึ้น ช่องทางการจำหน่ายก็มีได้มากขึ้น ราคาของเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ที่นำเข้าก็ลดลงมาใกล้เคียงกับเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในประเทศ และบางยี่ห้ออาจมีราคาถูกกว่า ส่งผลให้มีการแข่งขันที่รุนแรงขึ้น เครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในประเทศต้องปรับราคาขายปลีกของเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในหมวดที่เหมือนกันลดลงเพื่อสู้กับเครื่องตี้มแอลกอฮอล์จากต่างประเทศเพื่อรักษาช่องทางและยอดขาย [24]

นอกจากนี้ ด้วยต้นทุนด้านภาษีต่ำลงในสถานการณ์ที่มีการแข่งขันที่สูงขึ้น การคิดสร้างสรรค์แคมเปญการโฆษณา การประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมการขายรูปแบบต่างๆ วิธีการขายแบบใหม่ การนำเสนอวิธีการตี้มรูปแบบใหม่ๆ รวมไปถึงการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ให้มีความหลากหลายเหมาะกับตลาดที่จะถูกแบ่งเป็นกลุ่มย่อยๆ เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มลูกค้าเพิ่มมากขึ้นและมีการพัฒนาเทคนิคทางการตลาดที่แยบยลขึ้นด้วยเพื่อการเจาะตลาด

ผลกระทบจากการค้าเสรีไม่ได้มีเพียงในแง่ที่เครื่องตี้มแอลกอฮอล์เป็นสินค้าเท่านั้น แต่การเปิดเสรีในส่วนการบริการและการลงทุนก็มีแนวโน้มก่อให้เกิดผลกระทบต่ออุปทานด้วยเช่นกัน เนื่องจากบริการและทุนที่เกี่ยวข้องกับเครื่องตี้มแอลกอฮอล์มีมากมาย ตั้งแต่การผลิตทางการเกษตรที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้าวเหนียว ข้าวบาเลย์ และองุ่น เป็นต้น รวมไปถึงการนำมาผลิตเป็นเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ การนำมาบรรจุขวด การจัดจำหน่ายหรือการจัดส่ง การค้าส่ง ค้าปลีก การเปิดเสรีทางการค้าบริการและการลงทุนจะทำให้มีการขยายตัวของการค้าและการลงทุน การแข่งขันจะสูงและรุนแรงขึ้น การที่ผู้ให้บริการจากต่างประเทศมีโอกาสเข้ามาถือหุ้นหรือลงทุนหรือถือครองทรัพย์สิน

ในประเทศไทยได้มากขึ้น มีความหมายโดยนัยถึงความสามารถในการเข้ามาจัดการและควบคุมธุรกิจ และธุรกรรมในประเทศได้มากขึ้น นอกจากนี้ ผู้ให้บริการจากต่างประเทศส่วนใหญ่มีความสามารถและประสิทธิภาพสูงในการบริหารจัดการสายการผลิตไปจนถึงการบริการ ผู้ลงทุนหรือให้บริการที่มีโครงสร้างพื้นฐานทางธุรกิจต่างๆที่ทันสมัยและมีเครือข่ายทางธุรกิจระดับนานาชาติซึ่งอาจช่วยสนับสนุนการเชื่อมต่อเครือข่ายการกระจายสินค้าบริการในประเทศจะมีต้นทุนการผลิตและการให้บริการลดลง [29]

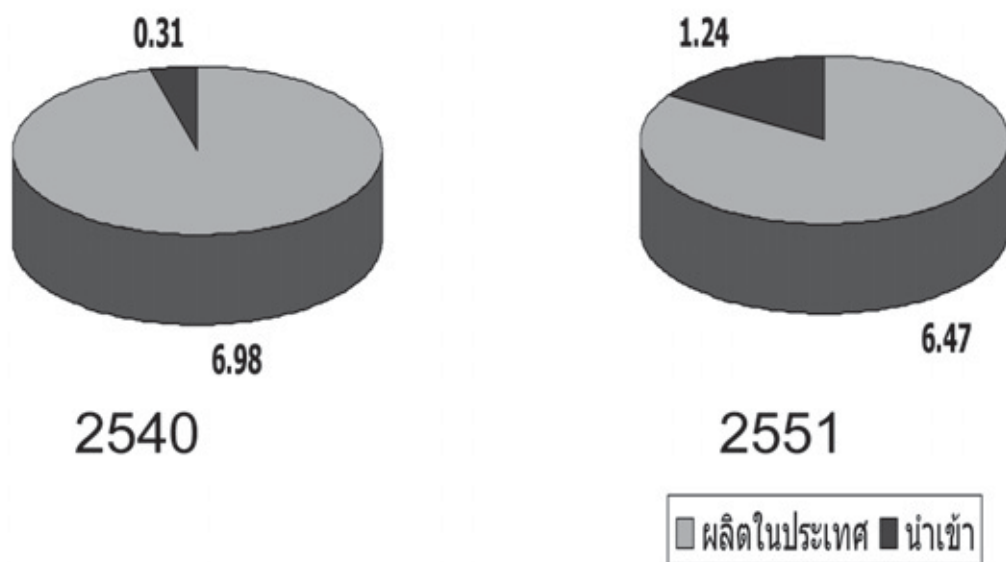
2.2. ผลกระทบด้านอุปสงค์

จากการศึกษาทางด้านเศรษฐศาสตร์ทั้งในประเทศที่พัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนาในภาคพื้นต่างๆทั่วโลก ชี้ให้เห็นว่าราคาที่เพิ่มขึ้นมีผลในการลดการบริโภคสุราและลดปัญหาทางสุขภาพ และผลกระทบต่างๆจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งบ่งชี้ว่า ราคามีผลกระทบต่อปริมาณการบริโภคและอันตรายต่างๆที่จะตามมา [30] การลดราคานี้จะนำไปสู่กำลังในการซื้อสินค้าที่เพิ่มสูงขึ้น เพราะผู้บริโภคสามารถซื้อสินค้าได้ปริมาณมากขึ้นในราคาเท่าเดิม เมื่อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ถูกมองทางเลือกมากขึ้น กำลังการซื้อก็มากขึ้น [31] แน่นอวยอ้อมมีการดื่มเพิ่มมากขึ้นทั้งในแง่ปริมาณและความถี่ที่น่าเป็นห่วงที่สุดคือทำให้กลุ่มนักดื่มที่อายุน้อยหรือนักดื่มหน้าใหม่เพิ่มจำนวนมากขึ้นได้ง่าย เพราะราคาไม่สูงมากและหาซื้อหรือเข้าถึงได้ง่าย ซึ่งทำให้ปัญหาและอันตรายที่เกิดขึ้นจากการบริโภคมากตามมาด้วย [32] การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นำเข้าของคนไทยมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น 4 เท่า ในรอบ 12 ปี (ปี 2540-2551) จาก 0.31 เป็น 1.24 ลิตรของแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ สัดส่วนต่อปริมาณการบริโภคทั้งหมด ขยายตัวจากร้อยละ 4.25 เป็นร้อยละ 16.08 หรือ 3.78 เท่า หรืออีกนัยหนึ่งคือ สัดส่วนของการบริโภคสุรานำเข้าต่อการบริโภคทั้งหมดในหน่วยของลิตรแห่งแอลกอฮอล์บริสุทธิ์เติบโตมากถึงร้อยละ 3.78 ในรอบ 12 ปี ดังแสดงในภาพที่ 1 ดังนั้นจึงเห็นได้อย่างชัดเจนว่าการเปิดเสรีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีแนวโน้มทำให้อุปสงค์หรือปริมาณการบริโภคเพิ่มมากขึ้นและปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคตในด้านต่างๆก็มีแนวโน้มที่จะมากขึ้นด้วยเช่นกัน ซึ่งจะทำให้การควบคุมเป็นไปด้วยความยากลำบาก

ธนาคารโลก (World Bank) ได้รายงานการศึกษาในประเทศแอฟริกาที่พบว่า โดยปกติแล้วจะพบว่ามีเครื่องดื่มใหม่ๆที่เข้ามาในตลาดเพิ่มขึ้น มากกว่าการที่จะไปแทนที่เครื่องดื่มเครื่องดื่มเดิมๆ การมีเครื่องดื่มที่หลากหลายมีตราใหม่ๆเข้ามาในตลาดจะทำให้การดื่มมีความถี่มากขึ้น ในรายงานฉบับเดียวกันนี้ ยังรายงานว่า การลดภาษีไม่ได้เป็นผลดีต่อเศรษฐกิจเลย

ตรงกันข้ามกลับมีผลร้ายต่อการสาธารณสุขในหลายๆประเทศ เช่น มอริเชียส (Mauritius) ที่ลดภาชีนำเข้าเนื่องจากแรงกดดันจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและโรงแรม ภายหลังจากลดภาชีพบว่า มีการจับกุมผู้ต้มแล้วจับมากขึ้น มีจำนวนคนติดสุราที่มาขอรับการรักษาเพิ่มมากขึ้น มีประชากรเป็นโรคตับแข็งมากยิ่งขึ้น [33]

ภาพที่ 1 ปริมาณการบริโภคต่อประชากรผู้ใหญ่ (ลิตรแอลกอฮอล์บริสุทธิ์) จำแนกตามแหล่งการผลิตเครื่องดื่ม

ที่มา: คำนวณจากข้อมูลปริมาณการผลิตและนำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกรมสรรพสามิต โดยใช้ระเบียบวิธีคำนวณจากองค์การอนามัยโลก

2.3. ผลกระทบด้านนโยบาย

กลไกการค้าเสรีมีส่วนคลายความเข้มแข็งของนโยบายแอลกอฮอล์ โดยเฉพาะมาตรการที่มีประสิทธิผลในประเทศไทย ตัวอย่างที่สำคัญและชัดเจนคือ การค้าเสรีทำให้ต้องลดภาชีนำเข้าลงหรือยกเลิกการคิดภาชีนำเข้า (ภาชีเป็นศูนย์) จึงเป็นการทำลายเครื่องมือที่มีประสิทธิผลที่สุดในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การควบคุมการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อาจจะขัดแย้งต่อหลักการเคลื่อนไหวเสรีของสินค้าการควบคุมโฆษณาอาจจะขัดต่อเสรีภาพในการสื่อสารระหว่างผู้ประกอบการกับผู้บริโภค และเป็นอุปสรรคในการนำสินค้าลงสู่ตลาด ซึ่งนอกจากจะทำให้นโยบายอ่อนแอลงแล้ว กฎข้อบังคับที่ละเอียดซับซ้อนของความตกลงการค้าเสรีจะส่งผลให้ผู้กำหนดนโยบายไม่กล้าที่

จะเลือกใช้นโยบายที่มีประสิทธิผล เพราะเกรงว่าจะขัดแย้งกับกฎข้อบังคับในความตกลงการค้าเสรี ดังนั้นจึงเป็นการจำกัดพื้นที่ทางนโยบายให้แคบลงไปโดยปริยาย การพัฒนานโยบายและมาตรการต่างๆจึงไม่ก้าวหน้า ตัวอย่างชัดเจนที่แสดงให้เห็นถึงการจำกัดนโยบายและทำให้การพัฒนานโยบายควบคุมเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ในประเทศไทยไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร คือ การขัดขวางของสมาชิกองค์การการค้าโลกที่เป็นประเทศผู้ส่งออกเครื่องตีมีแอลกอฮอล์หลักหลายประเทศที่ไม่ต้องการให้ประเทศไทยใช้มาตรการกีดกันที่รุนแรงกว่า (ภาพคำเตือน) บนบรรจุภัณฑ์เครื่องตีมีแอลกอฮอล์ โดยอ้างว่ามาตรการนี้ขัดกับกฎทางการค้าและเป็นอุปสรรคทางเทคนิคการค้าที่ไม่จำเป็น ดังนั้นการนำเครื่องตีมีแอลกอฮอล์เข้าไปอยู่ในรายการสินค้าปกติจะทำให้ประเทศไทยขาดอิสระหรือเกิดความไม่สะดวกและล่าช้าในการใช้นโยบายที่มีประสิทธิผลและเหมาะสมกับบริบทของประเทศ

นอกจากมาตรการด้านภาษีและราคาแล้ว มาตรการที่มีประสิทธิผลอื่นๆที่มีความอ่อนไหวต่อความตกลงการค้าเสรีด้วย คือ การควบคุมการเข้าถึงทางกายภาพ เช่น ควบคุมความหนาแน่นของจุดจำหน่าย ควบคุมใบอนุญาต และการห้ามโฆษณาอย่างสิ้นเชิง เป็นต้น ซึ่งมาตรการเหล่านี้ล้วนมีความขัดแย้งอย่างสิ้นเชิงกับหลักการการค้าเสรีที่มุ่งส่งเสริมให้เกิดการเคลื่อนไหวอย่างเสรีของสินค้า การบริการ และการลงทุน

3. มาตรการประสิทธิผลต่ำที่อุตสาหกรรมสุรามักอ้างถึง

3.1. มาตรการให้การศึกษา

เมื่อเปรียบเทียบกับมาตรการควบคุมเครื่องตีมีแอลกอฮอล์อื่นๆ แล้ว มาตรการให้การศึกษาและการจูงใจเป็นมาตรการที่มีประสิทธิผลและความคุ้มค่าต่ำที่สุดในการควบคุมการบริโภคและจัดการกับปัญหาที่เกิดจากเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ [25,34] การให้การศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพอาจช่วยเพิ่มความรู้ความเข้าใจและยกระดับความตระหนักต่ออันตรายจากการตีมีสุรา หรืออาจช่วยเปลี่ยนแปลงทัศนคติในการตีมีได้ แต่จากการศึกษาทั่วโลกพบว่ามีความเป็นไปได้น้อยมากที่การศึกษาจะช่วยเปลี่ยนพฤติกรรมของนักตีมี เฉพาะอย่างยิ่งนักตีมีหนักหรือนักตีมีที่มีความเสี่ยงสูง [35] นั่นหมายความว่านักตีมีก็ยังคงตีมีต่อไป มาตรการนี้จึงเป็นมาตรการที่ได้รับความนิยมและได้รับการส่งเสริมอย่างยิ่งจากอุตสาหกรรมสุราหากรัฐพิจารณาข้อมูลอย่างถี่ถ้วนก็ไม่ควรนำมาตรการนี้ไปใช้เพียงลำพังเพราะนอกจากจะไม่ได้ผลในระยะยาวแล้ว ยังมีค่าใช้จ่ายที่สูงมาก ต้องใช้ระยะ

เวลาและการบริหารจัดการที่ดีซึ่งควบคุมได้ยากหากจะให้เห็นผลจากมาตรการนี้บ้างก็จะต้องทำความเข้าใจไปกับมาตรการที่มีประสิทธิผลสูงอื่นๆ [25]

มาตรการให้การศึกษาไม่ได้รับการแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายแอลกอฮอล์ทั่วโลกหรือแม้แต่องค์การอนามัยโลก เพราะนอกจากจะมีประสิทธิผลต่ำและค่าใช้จ่ายสูงตามที่ได้กล่าวไปแล้ว ยังอาจทำให้ผู้บริโภคเกิดความสับสนได้ เช่น นอกจากการให้ข้อมูลเรื่องอันตรายที่เกิดแก่สุขภาพ ยังอาจมีการให้ข้อมูลที่บิดเบือนหรือไม่เป็นความจริงทั้งหมด เช่น การแนะนำปริมาณการดื่มที่ปลอดภัย และการดื่มอย่างรับผิดชอบ ซึ่งจะได้รับการอธิบายในส่วนต่อไป

3.2. มาตรการสนับสนุนการดื่มอย่างรับผิดชอบ

จากรายงานประสิทธิผลของนโยบายส่งเสริมการดื่มอย่างรับผิดชอบ [36] สรุปได้ว่า มาตรการสนับสนุนการดื่มอย่างรับผิดชอบมีแนวคิดโดยการแยกการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามระดับความเสี่ยง โดยแบ่งการดื่มที่เสมือนว่าปลอดภัยจากผลกระทบออกจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั่วไป โดยอาศัยกิจกรรมให้ข้อมูลและการโน้มน้าวเพื่อก่อให้เกิดการรับรู้ของสังคมว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีความรับผิดชอบ ดื่มอย่างรับผิดชอบ สามารถควบคุมตนเองได้ และใช้แอลกอฮอล์อย่างถูกต้อง ในขณะที่ผู้บริโภคส่วนน้อยเท่านั้นที่เป็นต้นเหตุของปัญหา ซึ่งเป็นการจำกัดพื้นที่ของปัญหาอยู่ที่ตัวผู้บริโภค มิใช่ที่เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผู้ผลิต และผู้ขาย ในทางปฏิบัติ มาตรการสนับสนุนการดื่มอย่างรับผิดชอบได้นำเครื่องมือที่ใช้ในการบำบัดรักษาผู้มีอาการติดสุรา อย่างเช่น ระบบหน่วยดื่มมาตรฐานและข้อแนะนำแนวทางการดื่มมาใช้กับประชากรทั่วไป โดยส่วนหนึ่งเป็นการอ้างถึงผลประโยชน์ด้านสุขภาพของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แม้ต่อมาจะพบว่าผลประโยชน์นี้อาจจะไม่มีจริงในระดับมหภาคในประเทศไทย

มาตรการสนับสนุนการดื่มอย่างรับผิดชอบมีได้หลากหลายรูปแบบ และดำเนินการได้ในหลายกลไก การใช้ข้อความคำเตือนต่างๆ มีตั้งแต่คำเตือนแบบไม่จำเพาะเจาะจง เช่น ดื่มอย่างรับผิดชอบไปจนถึงข้อแนะนำแนวทางการดื่ม เช่น ดื่มเท่าไรจึงจะปลอดภัย คำเตือนบางส่วนมีลักษณะคลุมเครือ และบางส่วนเป็นการพยายามเชื่อมโยงข้อเสียของเครื่องดื่ม ผู้ประกอบการในข้อความ และสื่อที่ใช้ มาตรการดังกล่าวยังดำเนินการผ่านกลไกในหลายช่องทาง ทั้งที่ดำเนินการโดยผู้ประกอบการเอง ดำเนินการโดยภาครัฐ และการดำเนินการผ่านความร่วมมือของภาคธุรกิจกับองค์กรอื่นๆ หรือ ที่เรียกว่า “การทำการตลาดกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (stakeholder marketing)”

กรณีศึกษาของประเทศอังกฤษ [37] แสดงให้เห็นว่าพัฒนาการของมาตรการสนับสนุนการตีมอย่างรับผิดชอบเป็นผลจากความร่วมมือของภาครัฐและอุตสาหกรรมสุราโดยตั้งข้อสังเกตว่าข้อความคำเตือนมีทิศทางที่จะยอมรับการตีมในปริมาณที่น้อยและปริมาณที่สูงขึ้น เช่น ในการเพิ่มระดับการตีมที่แนะนำ และการใช้มาตรการที่มีความหมายกว้างและกำกวม โดยส่วนหนึ่งเป็นผลจากอิทธิพลของอุตสาหกรรมสุรา นอกจากนั้นยังมีความพยายามในการควบคุมตนเองของอุตสาหกรรมสุราในการให้ข้อมูลคำเตือนบนฉลากสุราและจุดจำหน่าย แต่หลักฐานวิชาการชี้ให้เห็นว่า ผู้ประกอบการยังไม่ได้นำมาตรการตามที่ได้ประกาศเท่าที่ควร

ไม่ต่างจากมาตรการให้ความรู้และโน้มน้าวอื่นๆ มาตรการการสนับสนุนการตีมอย่างรับผิดชอบไม่มีประสิทธิผลในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภคในระดับมหภาค จึงกล่าวได้ว่าไม่มีประสิทธิผลในการจัดการกับปัญหาแอลกอฮอล์ ประสบการณ์ในประเทศอังกฤษพบว่า หลังจากการนำมาตรการสนับสนุนการตีมอย่างมีเหตุผลมาใช้ ปริมาณการบริโภคต่อประชากรและอัตราการเสียชีวิตจากสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยังเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน แม้ว่าประชาชนจะมีระดับการรับรู้แนวทางการตีมที่แนะนำในระดับสูง [38] ในกลุ่มผู้ที่ทราบระดับแนวทางการตีมนั้น มีสัดส่วนของผู้ที่บริโภคอย่างหนักสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ทราบแนวทางอย่างชัดเจน และผู้ที่บริโภคในระดับที่มีความเสี่ยงสูงส่วนใหญ่ไม่ต้องการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการตีมของตนหลังได้รับข้อมูลแนวทางการตีมที่แนะนำ แม้ว่าจะเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับปัญหาแอลกอฮอล์อย่างดี

ประสบการณ์จากประเทศอังกฤษ จึงเป็นบทเรียนให้สังคมไทยเห็นถึงความอ่อนแอของนโยบายแอลกอฮอล์ และบทเรียนในการยินยอมให้อุตสาหกรรมแอลกอฮอล์เข้ามามีอิทธิพล มีส่วนในการกำหนดนโยบาย โดยเฉพาะผลจากมาตรการส่งเสริมการตีมอย่างมีเหตุผล ยิ่งไปกว่านั้นการนำมาตรการสนับสนุนการตีมอย่างรับผิดชอบมาใช้ในประเทศไทยอาจมีความเสี่ยงต่อผลอันไม่พึงประสงค์ โดยเฉพาะในการสร้างการรับรู้ของสังคมที่สนับสนุนการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างรับผิดชอบ ซึ่งจะสร้างความลัษณในกลุ่มผู้บริโภคและกลุ่มผู้ที่ยังไม่บริโภค

อุตสาหกรรมสุรามีแนวโน้มที่จะได้รับประโยชน์จากการเรียกร้องและผลักดันมาตรการส่งเสริมการตีมอย่างรับผิดชอบอยู่หลายประการ ได้แก่ การสร้างปทัสถานของสังคม (Social norm) ที่เป็นประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมสุรา ผลประโยชน์ธุรกิจในระยะสั้นและระยะยาว รวมถึงผลจาก

การทำตลาดแบบให้ข้อมูล (Educational marketing) โอกาสในการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม การหลีกเลี่ยงมาตรการที่เป็นอันตรายต่อผลประโยชน์ทางธุรกิจ และความสัมพันธ์ระหว่างอุตสาหกรรมสุรากับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆ

มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในสังคมไทยโดยเฉพาะผู้กำหนดนโยบายควรตระหนักว่า มาตรการสนับสนุนการดื่มอย่างรับผิดชอบไม่มีประสิทธิผลในการจัดการกับปัญหาแอลกอฮอล์และไม่สามารถทดแทนมาตรการที่มีประสิทธิผลและคุ้มค่าได้

4. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- ประเทศไทยควรมีจุดยืนในการปฏิบัติต่อสินค้าที่ทำลายสุขภาพ เช่น เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และบุหรี่ เป็นสินค้าพิเศษ โดยควรประกาศเป็นนโยบายและแจ้งให้กับเจ้าหน้าที่ทุกระดับที่เกี่ยวข้องรับทราบเพื่อให้ระมัดระวังในการเจรจาการค้าอันอาจเกี่ยวข้องกับสินค้านี้
- ประเทศไทยไม่ควรนำเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไปเป็นสินค้าที่ใช้ในการต่อรองไม่ว่ากรณีใด เนื่องจากผลประโยชน์ที่จะได้จากการเปิดการค้าเสรีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่คุ้มกับผลเสียที่จะตามมา
- ในแง่การค้าสินค้า ควรพิจารณาหาทางนำเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ออกจากความตกลงการค้าเสรีที่ได้ลงนามและมีผลบังคับใช้ไปแล้ว โดยหลีกเลี่ยงหรือหาช่องทางในการถอนเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ออกจากความตกลงโดยไม่ต้องเสียค่าชดเชยหรือให้การชดเชย โดยการแลกกับสินค้าอ่อนไหวอื่น หรือใช้ช่องทางอื่นที่อ่อนไหว เช่น เหตุผลด้านศาสนา คุณค่าชีวิต ความสงบสุข และสุขภาพ
- ในแง่การค้าบริการที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ควรหลีกเลี่ยงการให้ความผูกพันสาขาบริการย่อยเพิ่มเติม เช่น สาขาการค้าปลีก หากหลีกเลี่ยงไม่ได้ควรที่จะระบุข้อจำกัดเท่าที่จะเป็นไปได้ในตารางข้อผูกพันให้ชัดเจนที่สุด
- ไม่ควรนำเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รวมอยู่ในรายการสินค้าปกติที่กำลังมีการเจรจาหรือจะมีการเจรจาในอนาคต
- รัฐควรรักษานโยบาย กฎหมาย และมาตรการต่างๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบันไม่ให้ด้อยลงไป และในขณะเดียวกัน ก็ควรพิจารณาออกกฎหมายใหม่ๆ ที่มีประสิทธิผลมาควบคุมและจัดการปัญหาจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้มากขึ้นโดยไม่ให้ขัดกับกฎทางการค้า ซึ่งประเด็นสำคัญที่สุดคือกฎหมายนั้นจะต้องให้การปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันกับทั้งผู้ค้าและผู้ให้บริการจากต่างประเทศและในประเทศ

- ประเทศไทยควรสนับสนุนการเคลื่อนไหวนโยบายระดับโลกของเครือข่ายวิชาการ เครือข่ายองค์กรพัฒนาเอกชนที่กำลังมีความพยายามผลักดันการมีข้อตกลงระดับนานาชาติหรือกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ Framework Convention on Alcohol Control - FCAC) ซึ่งแนวทางที่กำหนดไว้ใน FCAC อาจช่วยในการควบคุมการบริโภคและลดอันตรายจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และใช้เป็นข้อยกเว้นในความตกลงทางการค้าได้

เอกสารอ้างอิง

1. National Statistic Office, 2007.
2. World Health Organization. *Global Alcohol Database*. [cited 2007 5 June]; Available from: www.who.int/globalatlas/default.asp.
3. Assanangkornchai, S., A. Muekthong, and T. Indhanon, eds. *A surveillance of drinking behaviors and other health-risk behaviours among high school students in Thailand*. 2008: Bangkok.
4. World Health Organization, *The World Health Report 2002: Reducing risks, promoting healthy life*. 2002, Geneva: World Health Organization.
5. Rehm , J. *Alcohol and Global Burden of Diseases and Injuries: focussing on infectious diseases in Global Expert Meeting on Alcohol, Health and Social Development*. 2009. Stockholm.
6. Thai Working Group on Burden of Disease, *Report of Working Group on Burden of Disease and Injuries from health risk factor 2004*. 2007, Bangkok: Bureau of Policy and strategy, Office of Permanent Secretary, Ministry of Public Health.
7. มนทร์ดี ภาวเรจิณทรัพย์ และคณะ., การศึกษาต้นทุนผลกระทบทางสังคม สุขภาพ และเศรษฐกิจ ของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย 2551, กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา.
8. Murray, C.J.L. and A.D. Lopez, *Quantifying the burden of disease and injury attributable to ten major risk factors*, in *The Global Burden of Disease: A comprehensive assessment of mortality and disability from diseases injuries, and risk factors in 1990 and projected to 2020*, C.J.L. Murray and A.D. Lopez, Editors. 1996, Harvard School of Public Health: Cambridge. p. 295-324.
9. Rehm, J. and C.T. Sempos, *Alcohol consumption and all cuase mortality*. *Addiction*, 1995. **90**: p. 471-50.

10. Knupfer, G., *Drinking for health: The daily light drinker fiction*. British Journal of Addiction, 1987. **82**: p. 547-55.
11. Room, R., et al., *Alcohol in Developing Societies: A Public Health Approach*. 2002, Helsinki: Finnish Foundation for Alcohol Studies and the World Health Organization.
12. Edwards, G., et al., *Alcohol Policy and the Public good*. 1994, New York: Oxford University Press.
13. Rehm, J., J. Patra, and S. Popova, *Alcohol-attributable mortality and potential years of life lost in Canada 2001: implications for prevention and policy*. Addiction, 2006. **101**: p. 373-84.
14. Edward, G., *Sensible Drinking*. British Medical Journal, 1996. **312**(1).
15. Inter-Departmental Working Group, *Sensible Drinking: The report of the Inter-Departmental Working Group*. 1995, Department of Health.
16. Marmot, M. and E. Brunner, *Alcohol and Cardiovascular Disease: The status of the U-Shaped Curve*. British Medical Journal, 1991. **303**: p. 565-8.
17. World Health Organization, *Evidence-based strategies and interventions to reduce alcohol-related harm: Global assessment of public-health problems caused by harmful use of alcohol (Document A60/14 add.1)*. 2007, World Health Organization: Geneva.
18. Murray, C.J.L. and A.D. Lopez, *Global and regional descriptive epidemiology of disability incidence, prevalence, health expectancies and years lived with disability*, in *The Global Burden of Disease: A comprehensive assessment of mortality and disability from diseases injuries, and risk factors in 1990 and projected to 2020*, C.J.L. Murray and A.D. Lopez, Editors. 1996, Harvard School of Public Health: Cambridge. p. 201-46.

19. Rehm, J., et al., *The relationship of average volume of alcohol consumption and patterns of drinking to burden of disease: an overview*. *Addiction*, 2003. **98**: p. 1209-28.
20. Sempos, C.T., et al., *No protective effect of alcohol consumption on coronary heart disease (CHD) in African Americans: average volume of drinking over the life course and CHD morbidity and mortality in a U.S. national cohort*. *Contemporary Drug Problems*, 2002. **29**(805-20).
21. Rehm, J., et al., *Global burden of disease and injury and economic cost attributable to alcohol use and alcohol-use disorders*. 2009.
22. Multilateral Trade Negotiation Bureau, *Imports of Alcoholic Beverages August 2010*, Department of Trade Negotiation, Ministry of Commerce: Bangkok.
23. บัณฑิต ศรีไพศาล และคณะ, รายงานสถานการณ์สุราประจำปีพ.ศ.2552. 2552, ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา: กรุงเทพฯ.
24. ฉัตรสุมณ พฤทธิภูมิโณ, สถานการณ์การนำเข้าสุรา และผลกระทบของการทำข้อตกลงการค้าเสรีกับต่างประเทศ. 2550, กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา.
25. Babor T Caetano R Casswell S et al, *Alcohol Noordinary Commodity: Research and public policy*. Second ed. 2010, New York: Oxford University Press.
26. European Spirits Organization. *The EU spirits industry's trade priorities for the 6th WTO Ministerial Conference in Hong Kong*. 2005 [cited 2009 10 April]; Available from: http://www.europeanspirits.org/documents/hong_kong_conf.pdf.
27. บัณฑิต ศรีไพศาล และคณะ, รายงานสถานการณ์สุราประจำปีพ.ศ.2549. 2550, ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา.
28. Baumberg B. & Anderson P, *Trade and Health: How World Trade Organisation (WTO) Law Affects Alcohol and Public Health*. *Addiction*, 2008. **103**: p. 1952-1958.

29. McCulloch N. et. al., *Trade Liberalisation and Poverty: A Handbook*, London: Department for International Development, Center for Economic Policy Research.
30. Chaloupka, F.J., M. Grossman, and H. Saffer, *The effects of price on alcohol consumption and alcohol-related problems*. *Alcohol Research and Health*, 2002. **26**(1): p. 22-34.
31. นิพนธ์ พัวพงศกร, การวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการบริโภคสุราจากข้อมูลการสำรวจผู้ดื่มสุรา, โครงการวิจัยพัฒนารูปแบบเพื่อการป้องกันการดื่มสุราและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์. 2548, สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย: กรุงเทพฯ.
32. Grieshaber-Otta J, S.N., Sinclair S., *Dangerous Cokctail: International Trade Treaties*. *Alcohol Policy and Public Health*, 2006: p. 1-8.
33. Jernigan D, *Alcohol in Developing Societies Summary*. 2002, WHO
34. World Health Organization, *Evidence-based strategies and interventions to reduce alcohol-related harm(Document A60/14)*. 2007, World Health Organization: Geneva.
35. Marmot, M., *A Not-so-sensible drinks policy* *Lancet*, 1995. **346**(December 23/30, 1995).
36. ทักษพล ธรรมรังสี, ประสิทธิภาพของนโยบายส่งเสริมการดื่มอย่างรับผิดชอบ. 2553, ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา: กรุงเทพฯ.
37. Government's Centre for Management and Policy Studies, *Case Study: The Department of Health's Policyt oin Sensible Drinking*. 2002, Government's Centre for Management and Policy Studies.
38. Moss, A.C., K.R. Dyer, and I.P. Albery, *Knowledge of drinking guidelines does not equal sensible driking* *Lancet*, 2009. **374**(October 10, 2009).

จัดพิมพ์โดย

บริษัท เคอะ กราฟิก ซิสเต็มส์ จำกัด

๑๑๙/๑๓๘ หมู่ ๑๐ เดอะ เทอร์เรซ ซี.ดี.วี.แวนนท์ ๓ ถ.ดี.วี.แวนนท์ ต.ตลาดขวัญ อ.เมืองนนทบุรี จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

โทรศัพท์ : ๐ ๒๕๒๕ ๑๑๒๑, ๐ ๒๕๒๕ ๕๖๖๙ ๗๐ โทรสาร : ๐ ๒๕๒๕ ๑๒๗๒

E-mail : graphico__sys@yahoo.com

ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

อาคารคลังพัสดุ (ถ.สาธารณสุข 6) กระทรวงสาธารณสุข ถ.ติวานนท์ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000
Ministry of Public Health (Thanon Sataranasuk 6) Tiwanon Road, Muang, Nonthaburi 11000
Tel : 662 590 2376, 662 590 2380 Fax : 662 590 2376, 662 590 2380
E-Mail address : send2cas@ihpp.thaigov.net www.cas.or.th